

ZÁKLAD BOŽEJ VLÁDY

(OPÄTOVNÉ OBJAVENIE VÝZNAMU BOŽIEHO ZÁKONA V ZÁVERE DEJÍN)

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Zj 14,6–12; Kaz 12,13.14; Prísl 28,9; Dan 7,25

ÚVODNÝ TEXT

Drak sa na ženu nahneval a odišiel bojovať proti ostatným z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie prikázania a držia sa Ježišovho svedectva. (Zj 12,17)

Prostredníctvom intenzívneho štúdia Biblie adventisti pochopili, aký význam má Zákon v nebeskej svätyni svätých. Pri pohľade do srdca Božieho zákona objavili aj dôležitosť štvrtého prikázania, ktoré hovorí o sobote ako o dni odpočinku. Dá sa povedať, že toto prikázanie – viac ako ktorékoľvek iné – jasne identifikuje Boha ako nášho Stvoriteľa. Skutočnosť, že Boh je naším Pôvodcom, predstavuje základ každého pravého uctievania. Je to téma, ktorá bude mimoriadne dôležitá aj v posledných dňoch dejín zeme (pozri Zj 14,6–12).

Satan mal od začiatku jeden hlavný cieľ: podkopávaním Božieho zákona zmařit uctievanie Boha. Vie, že prestúpiť Zákon „v jednom prikázaní“ znamená „previniť sa proti všetkým“ (Jak 2,10). Práve preto navádza ľudí, aby prestupovali Boží zákon. To je aj dôvod, prečo satan tak nenávidí sobotu. Sobota totiž poukazuje ľuďom na Stvoriteľa a spôsob, akým Ho majú uctievať. Táto skutočnosť je uchovávaná aj v Božom zákone, ktorý sa nachádza v nebeskej svätyni svätých. Zákon definuje, čo je hriech a poukazuje na hriech. A tak kým sa ľudia snažia byť verní Bohu, musí aj Jeho zákon zostávať v platnosti, vrátane prikázania o sobote.

Cieľom tejto lekcie je poukázať na spojenie medzi svätyňou, Božím zákonom, sobotou a nadchádzajúcou krízou v súvislosti so znamením šelmy. Budeme tiež skúmať význam soboty pre ľudí žijúcich v čase konca.

OSNOVA LEKCIE

Téma tejto lekcie sa dotýka opätovného pochopenia významu a dôležitosti Božieho zákona, ktorý bol po stáročia mnohými kresťanmi prehladaný a odmietaný. V lekcii sa zameriame aj na to, prečo je a bude vernosť Bohu aj v tejto oblasti dôležitá v závere dejín, a čo Boh očakáva od tých, ktorí Ho chcú verne nasledovať.

- Zj 11,19; 2Moj 25,16: Boží zákon uprostred svätyne (nedeľa)
- Mat 5,17.18: Ježiš potvrdzuje dôležitosť Božieho zákona (pondelok)
- Zj 14,6.7; 2Moj 20,8–11: Trvalý význam prikázaní o sobote (utorok)
- Zj 13,4.8.12.15: „Znamenie šelmy“ – odmietnutie Božieho zákona (streda)
- Zj 14,9–11: „Posolstvo troch anjelov“ – pozvanie k vernosti Bohu (štvrtok)

SVÄTYŇA A ZÁKON

A v nebi sa otvoril Boží chrám a v Božom chráme bolo vidieť archu jeho zmluvy. Nastali blesky, zvuky, hromy, zemetrasenia a veľké krupobitie. (Zj 11,19)

Do archy vložíš napísané Svedectvo, ktoré ti dám. (2Moj 25,16)

Keď Hospodin na vrchu Sinaj dokončil svoj rozhovor s Mojžišom, dal mu dve tabule svedectva, kamenné tabule písané Božím prstom. (2Moj 31,18)

Drak sa na ženu nahneval a odišiel bojovať proti ostatným z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie prikázania a držia sa Ježišovho svedectva. (Zj 12,17)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Preštuduj si úvodné texty (Zj 11,19; 2Moj 25,16; 2Moj 31,18 a Zj 12,17). Čo hovoria o arche zmluvy a svätyni svätých?

Deň zmierenia bol dňom súdu. Celý Izrael sa mal podľa príkazu zúčastniť na tejto udalosti. Každý sa mal kajať, skúmať svoje vnútro a zdržať sa akejkolvek práce (pozri 3Moj 23,29–31). Len v tento deň veľkňaz vstupoval do svätyně svätých, aby tam vykonal zmierenie za hriech. A práve tam, v najvnútornejšom priestore svätyně, sa nachádzala archa zmluvy. Vo vnútri archy bol Zákon – Desatoro Božích prikázaní. Tieto prikázania boli napísané na kamenných doskách. Zlaté veko archy sa nazývalo zľutovnica, na ktorú sa kropila krv na očistenie svätyně od hriechu. Božia prítomnosť sa prejavila zostúpením Božej slávy nad zľutovnicu. Každá obeť odhaľovala Božie milosrdenstvo voči hriešnym ľudským bytostiam, ale Deň zmierenia ukazuje, že tieto obeť pripomínali hriechy ľudu až do dňa súdu (Heb 10,3). Hriech bol v skutočnosti úplne odstránený až o storočia neskôr, a to len prostredníctvom Kristovej krvi, keď zomrel na kríži. A iba vierou v Jeho obeť (krv) môžeme byť očistení od hriechu (1Pet 1,18.19). Tam, v Božej prítomnosti, sa nádherne spája milosrdenstvo a spravodlivosť.

Pri pohľade do nebeskej svätyně apoštol Ján videl, že „v nebi sa otvoril Boží chrám a v Božom chráme bolo vidieť archu jeho zmluvy.“ (Zj 11,19) „V nebeskej svätyni svätých je Boží zákon – zákon, ktorý vydal Boh za burácania hromov a blýskavice na Sinaji a napísal svojím prstom na kamenné dosky. Boží zákon v nebeskom svätostánku je slávny originál. Prikázania zaznamenané na kamenných doskách, ktoré Mojžiš napísal do kníh, sú jeho presným odpisom. Tí, čo prijali túto významnú pravdu, pochopili svätosť a nemennosť Božieho zákona.“ (GC 434; ZTDS 297)

Keď prví adventisti študovali biblické učenie o svätyni, uvedomili si nielen dôležitosť celého Božieho zákona, ale aj prikázania o sobote, ktoré sa nachádza v srdci Desatora. Prišli k záveru, že ak sa Boží zákon nachádza v arche zmluvy v nebeskej svätyni, je večný a určite by nemohol byť odstránený Ježišovou obeťou na kríži.

APLIKÁCIA

- **Uvažuj o sobote, ktorá k nám prichádza pravidelne každý týždeň – bez výnimky. Čo nám to hovorí o dôležitosti učenia o stvorení? Ktoré iné učenie o Bohu má takú mocnú a neprestajne sa opakujúcu pripomienku?**

NEMENNOŠŤ BOŽIEHO ZÁKONA

¹⁷Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov. Neprišiel som zrušiť, ale naplniť. ¹⁸Amen, hovorím vám: Pokiaľ sa nepomíne nebo a zem, nepomíne sa ani najmenšie písmenko, ani jediná čiarka zo Zákona, kým sa všetko nestane. (Mat 5,17.18)

Čo hovoria tieto biblické pasáže o vzťahu veriaceho k zákonu?

Mat 5,17.18

Ž 111,7.8

Kaz 12,13.14

1Ján 5,3

Prísł 28,9

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

Adventisti siedmeho dňa kráčajú v stopách protestantských reformátorov, ktorí zdôrazňovali posvätnosť Božieho zákona. Všimnime si nástojčivé slová Johna Wesleyho v jeho kázni o Ježišovej reči na vrchu: „Obradný alebo tiež ceremoniálny zákon, ktorý Mojžiš vydal Izraelitom a ktorý obsahuje všetky príkazy a všetky nariadenia vzťahujúce sa na staré obete a na chrámovú službu, náš Pán skutočne prišiel zrušiť, odstrániť a úplne zlikvidovať. ... Ale mravný zákon obsiahnutý v Desatore a zdôrazňovaný prorokmi neodstránil. Cieľom Jeho príchodu nebolo odvolať žiadnu jeho časť. To je Zákon, ktorý nemožno zrušiť, ktorý *bude utvrdený ako svedkovia na oblohe*. ... Každá časť tohto Zákona musí zostať v platnosti u všetkých ľudí a v každom veku, pretože nezávisí od času, miesta alebo iných okolností podliehajúcich zmenám, ale od Božej povahy a od povahy človeka a ich nemenného vzájomného vzťahu.“ (WESLEY John: „Kázání našeho Pána na hoře. Výklad pátý.“ in *Standardní kázání*. ECM, Praha 2005, s. 348.349)

Porovnaj text 2Moj 34,5–7 s veršami Rim 7,11.12; Ž 19,8–12; Ž 89,15 a Ž 119,142.172. Čo nám tieto pasáže hovoria o vzťahu medzi Božím zákonom a Božím charakterom?

Keďže Boží zákon je opisom Jeho charakteru, základom Jeho trónu a morálnym východiskom celého ľudstva, satan ho nenávidí. „Niektorí ľudia vynaložili veľa úprimného úsilia v snahe vyvrátiť im ich presvedčenie. Adventným veriacim bolo zrejmé, že ak pozemský svätostánok bol kópiou svätostánku v nebi, potom zákon uložený v pozemskej truhle je presným odpisom zákona uloženého v nebi. Prijatť pravdu o nebeskom svätostánku znamená uznať požiadavky Božieho zákona, teda aj záväznosť zachovávanía soboty podľa štvrtého prikázania. To je dôvod, prečo sa prejavil taký prudký a rozhodný odpor proti výkladu Písma, ktorý objasňoval Kristovu službu v nebeskom svätostánku.“ (GC 435; ZTDS 298)

- Aké argumenty ľudia používajú na podopretie svojho tvrdenia, že už nie sme povinní dodržiavať Desatoro? Čo je skutočnou príčinou odmietania autority Desatora?

APLIKÁCIA

SOBOTA A ZÁKON

“Potom som videl iného anjela letieť stredom neba: Mal večné evanjelium, aby ho zvestoval obyvateľom zeme, každému národu, kmeňu, jazyku a ľudu. Volal mohutným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Kľaňte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vód.“ (Zj 14,6.7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Uvažuj o textoch Zj 14,6.7; Zj 4,11; 1Moj 2,1–3 a 2Moj 20,8–11. Čo z nich môžeme pochopiť o vzťahu medzi stvorením, sobotou a Božím zákonom?

Stvorenie hovorí o našej hodnote v Božích očiach. Vo vesmíre nie sme len nejakým opusteným, bezvýznamným zrnkom prachu. Nie sme ani produkt náhodných udalostí alebo súhry okolností, ktoré vyústili do vzniku nášho genetického kódu. Inými slovami, bežný vedecký scenár pôvodu života, ktorý prevzali spravodajské médiá a populárna kultúra, predstavuje taký pohľad na náš pôvod, ktorý je v každom ohľade nezlučiteľný s biblickou správou.

Sme tu, pretože nás stvoril Ježiš. A On je hoden nášho uctievania nielen preto, že nás stvoril, ale aj preto, že nás vykúpil. Stvorenie a vykúpenie sú jadrom každého pravého uctievania Boha. Preto je sobota nevyhnutne dôležitou súčasťou pochopenia plánu spasenia. Sobota hovorí o starostlivosti Stvoriteľa a láske Vykupiteľa.

Na záver týždňa stvorenia Boh odpočíval v kráse a majestátnosti sveta, ktorý stvoril. Jeho odpočinok slúži aj ako príklad pre nás. Sobota je každotýždenná prestávka na chválu Toho, ktorý nás stvoril. Keď Boha uctieваме v sobotu, otvárame svoje srdcia, aby sme prijali zvláštne požehnanie, ktoré vložil iba na tento deň a na žiadny iný.

Sobota nám ukazuje na Stvoriteľa, ktorý nás miloval tak veľmi, že nás neopustil, keď sme sa vzdialili od Jeho plánov s nami. Sobota je večným symbolom nášho odpočinku v Ňom, je zvláštnym znakom vernosti Stvoriteľovi (Ezech 20,12.20). Sobota je symbolom odpočinku, nie nášho konania; je to symbol milosti, nie zákonníctva; symbol uistenia, nie odsúdenia a symbol spoľahnúť sa na Božie dielo spasenia, nie na našu snahu sa zachrániť. Pravý sobotný odpočinok je odpočinkom milosti v milujúcom náručí Toho, ktorý nás stvoril, Toho, ktorý nás vykúpil, a Toho, ktorý si po nás opäť príde.

Božie poslanstvo zo Zjavenia 14 vyzýva ľudí na konci času, aby každú sobotu odpočívali v Jeho láske a starostlivosti. Vyzýva nás, aby sme pamätali na Toho, ktorý nás stvoril, a vzdali Mu slávu. Zachovávanie soboty je tiež spojovacím článkom medzi dokonalosťou Edenu a slávou nového neba a novej zeme, ktoré prídu. Sobota nám pripomína, že jedného dňa bude nádhera Edenu obnovená.

APLIKÁCIA ■ Väčšina adventistov siedmeho dňa čelila a často aj dnes čelí obvineniu zo zákonníctva. Toto obvinenie sa zvyčajne spája s naším zachovávaním soboty. Uvažuj o sobote ako o symbole vykúpenia a ospravedlnenia z viery. Prečo by poslúchanie Božieho príkazu *odpočívať* malo niekoho viesť k predstave, že sa snažíme dostať do neba na základe našich vlastných skutkov?

ZNAMENIE ŠELMY

⁴Klaňali sa drakovi, že dal vládu šelme, a klaňali sa aj šelme, hovorili: „Kto je podobný šelme a kto môže proti nej bojovať?“ ... ⁸Budú sa jej klaňať všetci obyvatelia zeme, ktorých meno nie je zapísané v knihe života Baránka zabitého od založenia sveta. ... ¹²Vykonáva všetku moc prvej šelmy pred jej očami a pôsobí, aby sa zem a jej obyvatelia klaňali prvej šelme, ktorej smrteľná rana sa zahojila. ... ¹⁶A pôsobí, že všetci – malí i veľkí, bohatí i chudobní, slobodní i otroci – dostanú znak na pravú ruku alebo na čelo, ¹⁷aby nemohol kupovať ani predávať nikto, kto nemá ako znak meno šelmy alebo číslo jej mena. (Zj 13,4.8.12.15)

Prečítaj si texty Zj 12,12.17 a Zj 13,7. Ako tieto texty odhaľujú satanov hnev? Prečo sa diabol v čase konca tak veľmi hnevá na Boží ľud?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Zjavenie 12 načrtáva kozmický konflikt medzi Kristom a satanom v priebehu vekov. Tento spor vyvrcholí posledným satanovým útokom na Boží ľud. Zjavenie 13 predstavuje dvoch spojencov draka – šelmu z mora a šelmu zo zeme. Tieto dve mocnosti sa spájajú v boji proti Božiemu ľudu.

Uvažuj nad úvodnými veršami (Zj 13,4.8.12.15) a nad textom Zj 14,7.9–11. (Pozri tiež Zj 15,4; Zj 16,2; Zj 19,20; Zj 20,4; Zj 22,9.) Aká kľúčová téma sa objavuje vo všetkých týchto veršoch?

Sústredme sa na kontrast, ktorý nachádzame v týchto veršoch. Buď ľudia uctievať Stvoriteľa, alebo uctievať niečo iné. Stvoriteľ je hodný uctievania (Zj 5,9). Spor medzi Kristom a satanom, ktorý sa začal v nebi, sa sústredil práve na otázku uctievania: „Vystúpim do výšin oblakov, prirovnám sa k Najvyššiemu.“ (Iz 14,14) Satan túžil po úcte, ktorá náležala iba Stvoriteľovi. Podľa Zjavenia 13 sa tento zámer bude satanovi dariť naplňať aj prostredníctvom činnosti šelmy z mora (Zj 13,4).

Porovnanie s Danielom 7 ukazuje, že šelma má rovnaké vlastnosti ako malý roh, ktorý „bude pomýšľať na to, že premení časy a zákon“ a bude mať moc nad svätými počas obdobia 1260 prorockých „dní“, teda 1260 rokov (Dan 7,25; porovnaj Zj 13,5; pozri aj 6. lekciiu). Štvrté prikázanie je jediná časť Desatora, ktorá sa týka času. Táto cirkev sa pokúsila zmeniť deň uctievania Boha zo soboty, siedmeho dňa, na nedeľu, prvý deň v týždni.

Boh ustanovil sobotu ako znamenie svojej moci a autority (2Moj 31,13; Ezech 20,12.20). Tým, že sa pozemská moc snaží zmeniť Bohom daný deň uctievania (sobotu), uzurpuje si autoritu a moc, ktoré náležia jedine Bohu. Ukazuje sa, že stredobodom záverečného konfliktu sa stane spor o to, čo je pravé a čo falošné uctievanie.

Z toho dôvodu hovorí Zjavenie o ľuďoch, ktorí sú verní Bohu, ako o tých, „ktorí zachovávajú Božie prikázania a držia sa Ježišovho svedectva“ (Zj 12,17; Zj 14,12). To zahŕňa aj sobotu ako siedmy deň a nemá to nič spoločné s nedeľou. Tí, ktorí odmietnu poslednú výzvu troch anjelov uctievať Boha v Jeho svätý deň (pozri aj Iz 58,13) a namiesto toho uctievať šelmu v jej falošný deň odpocinku (v nedeľu), dostanú znamenie šelmy (pozri 11. lekciiu).

- Čím je sobota pre teba osobne? Ako sa tvoja skúsenosť so sobotou premieta do jej dôležitosti na konci času?

APLIKÁCIA

POSOLSTVO TROCH ANJELOV

⁹Po nich nasledoval iný, tretí anjel, ktorý mohutným hlasom volal: „Ak sa niekto bude klaňať šelme a jej obrazu a prijme znak na svoje čelo alebo na ruku, ¹⁰aj ten bude piť z vína Božieho hnevu, nezriedeného, naliateho do kalicha jeho hnevu, a bude mučený ohňom a sírou pred svätými anjeli a pred Baránkom. ¹¹Dym ich múk vystupuje na veky vekov a nemajú odpočinku vo dne ani v noci tí, ktorí sa klaňajú šelme a jej obrazu, ani ten, kto prijme znak jej mena.“ (Zj 14,9–11)

V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú Božie prikázania a vieru Ježiša. (Zj 14,12)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

V Zjavení 14 prvý anjel volá mocným hlasom: „Bojte sa Boha a vzdajte mu slávu, lebo prišla hodina jeho súdu. Klaňajte sa tomu, ktorý stvoril nebo i zem, more i pramene vôd.“ (Zj 14,7) Výzva z neba hovorí, aby sme vo svetle blížiacoho sa súdu vzdávali svoju najvyššiu vernosť Stvoriteľovi a uctievali iba Jeho. Druhý anjel volá: „Padol, padol ten veľký Babylon, ktorý opájal všetky národy vínom vášne svojho smilstva.“ (Zj 14,8) Babylon predstavuje hriešny, odpadlický náboženský systém, ktorý odmietol posolstvo prvého anjela a naďalej sa uchyluje k falošnému spôsobu uctievania. Preto tretí anjel varuje pred uctievaním „šelmy a jej obrazu“ (Zj 14,9–11). V týchto veršoch sú predstavené dve protichodné možnosti – uctievanie Stvoriteľa a uctievanie šelmy. Pred druhým príchodom Krista urobí každý človek na planéte Zem svoje konečné, neodvratiteľné rozhodnutie o tom, kto má jeho úplnú oddanosť – Ježiš, alebo satan.

Aké sú dve charakteristické črty tých, ktorí odmietajú uctievať šelmu (Zj 14,12)? Prečo sú obe tieto charakteristiky dôležité?

Na konci času bude mať Boh ľudí, ktorí Mu budú oddaní aj tvárou v tvár najväčšiemu odporu a najzúrivejšiemu prenasledovaniu v dejinách sveta. Prostredníctvom daru Kristovej spravodlivosti budú žiť poslušný život naplnený milosťou. Uctievanie Stvoriteľa je v priamom protiklade k uctievaniu šelmy a je vyjadrené dodržiavaním Božích prikázaní. Záverečný konflikt o to, či budú ľudia verní Kristovi, alebo budú nasledovať šelmu, sa sústreďuje práve na *uctievanie*. A v centre záverečných udalostí veľkého sporu medzi dobrom a zlom je práve sobota ako deň pravého odpočinku.

Oddaní nasledovníci Spasiteľa budú nielen „veriť v Ježiša“, ale budú mať aj „vieru Ježiša“ („vieru Ježišovu“ Zj 14,12; Roh.). *Ježišova viera* je viera taká hlboká, dôverujúca a oddaná, že ňou nemôžu otriast' ani démoni v pekle a všetky skúšky na zemi. Je to viera, ktorá verí, aj keď nevidí, dôveruje, aj keď sa to vzpiera rozumu, a dúfa, aj keď nechápe. „Viera Ježiša“ je darom, ktorý prijímame vierou. Prenesie nás cez krízu, ktorá ešte len príde. Keď posledná kríza vypukne a budeme čeliť ekonomickému bojkotu, prenasledovaniu, väzneniu a samotnej smrti, Ježišova viera nás preniesie cez posledné hodiny zeme, kým sa Ježiš nevráti.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Nedostatok biblických dôkazov nahrádzali neústupčivosťou. Pritom však zabúdali, že kedysi sa iní odporcovia Krista a jeho apoštolov správali podobne: *Prečo učenie o sobote neprijali naši význační muži? Len málo ľudí verí tomu, čomu vy veríte. Nie je predsa možné, aby ste mali pravdu vy, a všetci učenci sveta sa mýlili.* Podobné dôvody vyvracia Písmo a poznanie, ako Pán vo všetkých dobách viedol svoj ľud.“ (GC 455; ZTDS 310)

„Kresťania však v minulosti zachovávali nedeľu v predstave, že zachovávajú biblický deň odpočinku. Aj dnes sú ešte v každej cirkvi, rímskokatolícku nevyvímajúc, kresťania, ktorí úprimne veria, že nedeľa je Bohom ustanovený deň odpočinku. Boh prijíma ich úprimnosť a poctivosť. Keď sa však bude zachovávanie nedele vynucovať zákonom a svet bude oboznámený so záväznosťou soboty – pravého dňa odpočinku – potom každý, kto prestúpi Božie prikázanie a radšej poslúchne príkaz Ríma než Boha, vzdá poctu pápežskému systému. Bude uctievať rímsku autoritu a moc, ktorá svojim nariadením vynútila zachovávanie nedele. Bude teda uctievať *šelmú a jej obraz*. Keď ľudia odmietnu ustanovenie, o ktorom Boh povedal, že je znamením jeho moci, a namiesto neho budú uctievať to, čo Rím pokladá za znamenie svojej zvrchovanosti, prijímú tým znamenie oddanosti tej moci, ktorú Písmo nazýva šelmou – dostanú teda *znak šelmy*. Keď bude táto otázka ľuďom objasnená a oni sa budú musieť rozhodnúť medzi Božími prikázaniami a príkazmi ľudskými, vtedy tí, čo sa rozhodnú pre ľudskú autoritu, dostanú *znak šelmy*.“ (GC 449; ZTDS 307)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Svet sa mení rýchlo a dramaticky. Prečo musíme zostávať ostražití, aby nás posledné udalosti nezastihli nepripravených?
2. Ako je naše chápanie súdu a Božieho zákona v súlade so skutočnosťou, že sme spasení iba milosťou?
3. Ako môžete vydávať svedectvo tým ľuďom, ktorí nechápu význam pravej soboty a úprimne zachovávajú nedeľu, prvý deň týždňa?
4. Aké nebezpečenstvo číha v spojení cirkevnej a štátnej moci? Aký vzťah máme mať ako kresťania k svetskej vláde?